

УДК 331.4**ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА АЕС УКРАЇНИ**

Ткач Є.Р.
Сукач Р.Ю.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

На сьогоднішній день частка електроенергії, що вироблена на атомних електростанціях (АЕС) України становить близько 50% від усієї виробленої електроенергії. В Україні експлуатується 15 енергоблоків на чотирьох АЕС. Відповідно до Енергетичної стратегії України на період до 2035 року передбачається зростання виробництва електроенергії на АЕС до 55 %, що в свою чергу приведе до збільшення працюючого персоналу, а також до посилення існуючих вимог з охорони праці.

Відповідно до Закону України “Про охорону праці” на АЕС України проводиться постійна робота з питань охорони праці, функціонує служба охорони праці ВП “АЕС”, розробляються та виконуються комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці та культури безпеки. Одним з основних показників стану охорони праці є рівень виробничого травматизму. Так протягом 2012-2016 років на АЕС України сталося 23 випадки виробничого травматизму. Система управління охороною праці в тому числі гігієни праці та безпеки на АЕС України діє відповідно до “Положення про систему управління охороною праці на АЕС” із врахуванням міжнародних стандартів, зокрема OHSAS 18001:2007 та є складовою частиною інтегрованої системи управління НАК “Енергоатома”.

Нагадаємо, що в НАЕК «Енергоатом» успішно проведені сертифікаційні аудити на відповідність вимогам міжнародних стандартів ISO 9001:2008 “Системи управління якістю. Вимоги”, ISO 14001:2004 “Системи екологічного керування. Вимоги та настанови щодо застосування”, а також проведено підготовку до сертифікації за міжнародним стандартом OHSAS 18001:2007 “Система управління гігієною та безпекою праці. Вимоги”. Отримані відповідні сертифікати та розроблені коригувальні заходи. Коригувальні заходи передбачали вирішення специфічних питань стандарту OHSAS 18001:2007, а саме: завершення розробки та затвердження “Положення про систему управління охороною праці НАЕК “Енергоатом”; “Методики (процедури) ідентифікації небезпек, оцінювання та управління ризиками для життя та здоров'я персоналу енергокомпанії; розробку карт ідентифікації небезпек та оцінювання пов'язаних з ними ризиків для життя та здоров'я персоналу компанії, з урахуванням особливостей діяльності відокремлених підрозділів.

Для покращення існуючої системи управління охороною праці на АЕС проводяться навчання з охорони праці за новою сучасною методикою, а саме

заняття за модулем “Ризик-орієнтовний підхід в системі менеджменту охорони праці”. Для інженерів з охорони праці, проводяться більш поглиблені курси навчання, які також включають “Ідентифікацію небезпек та оцінювання пов’язаних з ними ризиків”. При розробці першого модулю “Ризик-орієнтовний підхід в системі менеджменту охорони праці”, інструктори навчально-тренувального центру (НТЦ) АЕС досліджували світовий досвід впровадження ризик-орієнтовного підходу, положення міжнародних стандартів ISO 9001, ISO 14001 та OHSAS 18001, а також дані Міжнародної організації праці. При розробці другого модуля “Ідентифікація небезпек та оцінювання пов’язаних з ними ризиків” акцент був поставлений на вимогах “Методики ідентифікації небезпек, оцінювання та управління ризиками для здоров’я працівників НАЕК “Енергоатом”. При проведенні занять інструктори НТЦ АЕС намагаються донести до працівників усі переваги від впровадження сучасних підходів у сфері системи управління охороною праці для підприємства в цілому та окремо на кожному робочому місці. На другому навчальному модулі працівники мають можливість детально розглянути поетапне заповнення карти ідентифікації небезпек та оцінки ризиків.

Завдяки розробці модуля “Ідентифікація небезпек та оцінювання пов’язаних з ними ризиків” працівників, які братимуть участь у розробці карт ідентифікації небезпек та оцінки ризиків буде унікальна можливість посприяти ще більш ефективній діяльності існуючої системи управління охороною праці, завдяки якій буде сформоване в колективу АЕС ризико-орієнтовне мислення, яке стане фундаментом – основою для побудови та функціонування системи менеджменту.

Впровадження ризик-орієнтовного підходу на АЕС України надасть можливість підприємству: систематично виявляти та ефективно усувати недоліки, забезпечуючи охорону праці; ідентифікувати та оцінювати ризики небезпек, які можуть вплинути на результативність системи менеджменту гігієни та безпеки праці, а також визначати та впроваджувати запобіжні дії для усунення цих небезпек.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року.
2. [Закон України "про охорону праці" від 14.10.1992 № 2694-XII.](#)
3. Розпорядженням від 18 серпня 2017 р. № 605-р “Енергетична стратегія України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”.
4. Стандарт OHSAS 18001:2007 “Система управління гігієною та безпекою праці. Вимоги”.
5. Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 09.02.2015 року № 73 “Про затвердження Положення про Систему управління охороною праці на підприємствах електроенергетики”/
6. Офіційний сайт ДП НАК “Енергоатом” – <http://www.energoatom.kiev.ua/>.
7. Офіційний сайт Міжнародної організації праці – www.ilo.org.